

Human Rights
Institute

Uluslararası Adil Yargılanma Hakkı Günü ve Ebru Timtik Ödülü

Günü Kaydedin: 14 Haziran 2021

Sayın Yetkili;

Adil yargılanma hakkı uluslararası kamuoyu tarafından çok uzun bir süre önce temel bir insan hakkı olarak tanınmıştır. Adil yargılanma hakkının yokluğu durumunda her bir birey, ya masum bir şüpheli iken hatalı bir şekilde hüküm giymek, ya da kendilerinin maruz kaldığı bir haksızlık karşısında adalet güvencesinden yoksun kalmak suretiyle adli bir hatanın kurbanı olma riski ile karşı karşıya kalabilir.

Ebru Timtik, İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından Türk Ceza Kanunu madde 314 ve 220 bağlamında terör suçları isnat edilerek yürütülen bir yargılamanın öznesi olmuş, büyük kısmı Halkın Hukuk Bürosu çalışanı ve tamamı Çağdaş Hukukçular Derneği üyesi olan 18 avukattan biriydi. Timtik ve meslektaşları 20 Mart 2019 tarihinde en temel usul güvencelerinin ve uluslararası alanda tanınmış adil yargılanma hakkı prensiplerinin ihlal edildiği bir yargılamanın akabinde hüküm giydi. Timtik'e verilen hüküm temel olarak gizli tanık ifadelerine dayanmaktaydı ki bu ifadelerin büyük çoğunluğu iddialara esas olan olgular ve zaman çizelgesi ile de tutarsızlık göstermekteydi. Belçika ve Hollanda hükümet yetkililerinden temin edildiği iddia edilen belgeler, yargılama boyunca resmi olarak tasdik edilmemesine rağmen, avukatların erişimine açılmadı ve hükme esas alındı. Bir kültür merkezinde ele geçirildiği iddia edilen söz konusu dijital belgelerin orijinalleri de yargılamanın hiçbir aşamasında savunma avukatlarına sunulmadı. Bu bağlamda savunma avukatları varlığı hiçbir şekilde gerçek anlamda var oldukları ortaya konulmamış olan bu belgeleri görmek, incelemek ve karşı iddialarını ileri sürebilmek şansına sahip olamadı. Savunma avukatlarının duruşmalara katılımları sıklıkla engellendi ve bazı durumlarda duruşma salonundan dahi çıkartıldılar.

Yargılama sürecinde yaşanan bütün bu usulsüzlüklerin akabinde, Ebru Timtik, diğer bir meslektaşı Aytaç Ünsal ile birlikte Türkiye'de Avukatlar Günü olan 5 Nisan 2020 tarihinde süregelen açlık grevlerini ölüm orucu eylemi olarak sürdüreceklerini duyurdular. Ne yazık ki; Ebru Timtik, gerek haksız ithamlara rağmen maruz bırakıldığı ceza hükmünü, gerekse kendisi ve meslektaşları da dahil olmak üzere Türkiye'de binlerce insanın ceza adaleti sisteminde adil yargılanma hakkının temel prensiplerinin ihlal edilmesi nedeniyle mağdur edilmelerini protesto ederken 27 Ağustos 2020 günü yaşamını kaybetti.

Ebru Timtik'in yaşamını kaybetmemesi için çabalayan, bir grup uluslararası baro örgütü ve avukat örgütü, Timtik'in iki meslektaşı ile birlikte, onun hayatını ortaya koyduğu mücadeleye ve adil yargılanma hakkı ilkelerinin ihlal edilmesi yahut bu ilkelere saygı duyulmaması koşulları altında yaygın yargılamalarla yüz yüze kalınan dünya genelindeki ülkelere dikkat çekebilmek için 'Uluslararası Adil Yargılanma Hakkı Günü'nü düzenlemek için yan yana geldiler. Uluslararası Adil Yargılanma Hakkı Günü her yıl 14 Haziran'da gerçekleşecek ve her yıl bir ülke üzerine odaklanılacak. Aynı şekilde bugün kapsamında Uluslararası Adil Yargılanma Hakkı Günü'nün odaklandığı ülkede adil yargılanma hakkının güvence altına alınması için olağanüstü çaba harcayan kişi yahut kurumlara her yıl Ebru Timtik Ödülü'nün verilmesi ve kurumsallaşması için de adımlar atıldı. Her yıl Uluslararası Adil Yargılanma Hakkı Günü kapsamında online yahut yargılanmalarda adil yargılanma hakkına gösterilmesi gereken saygının gösterilmemesi nedeniyle o yıl içinde seçilmiş bir ülkede fiziksel katılıma açık bir konferans düzenlenecek. Yine her yıl Uluslararası Adil Yargılanma Hakkı Günü kapsamında seçilmiş ülkedeki durum hakkında farkındalığı büyütmek amacıyla dünyanın dört bir yanında da etkinlikler düzenlenecek.

Avrupa Barolar ve Hukuk Cemiyetleri Konseyi (CCBE), Demokrasi ve İnsan Hakları İçin Avrupalı Avukatlar Derneği (ELDH) Avrupa Barolar Federasyonu (FBE), Avrupalı Demokrat Avukatlar (EDL-AED), Fransa Barolar Birliği (CNB), Uluslararası Demokratik Avukatlar Derneği (IADL), Uluslararası Avukatlar Derneği (UIA), Uluslararası Barolar Birliği İnsan Hakları Komitesi (IBAHRI), İtalya Barolar Birliği (CNF), İngiltere ve Galler Hukuk Topluluğu, Avukatlar için Avukatlar (L4L), Ayşe Bingöl Demir ve Şerife Ceren Uysal'dan oluşan yürütücü grup, Uluslararası Adil Yargılanma Hakkı Günü'nün ilki olacak olan 14 Haziran 2021 tarihinde uluslar arası çevrimiçi bir etkinlik organize etmeye ve bu gün kapsamında Türkiye'de yaşanan yaygın adil yargılanma hakkı ihlallerine odaklanmaya karar verdiler.

Bu aşamada sizlere, bu girişim hakkında bilgi vermek ve kurumunuzu Uluslararası Adil Yargılanma Hakkı Günü'ne destek olmaya ve 14 Haziran 2021'de düzenleyeceğimiz online konferansa katılmaya davet etmek için yazıyoruz. Konferans programı ve konuşmacılarla ilgili detayları önümüzdeki aylarda paylaşacağız. şimdilik, hukukun üstünlüğü alanında uluslararası seviyede önemli bir yıllık etkinlik ve ödöl olacağını umduğumuz bu günü takviminizde işaretlemenizi önemle rica ediyoruz.